

DUIN

JAARGANG 31, NR. 1/2
OKTOBER 2008

ISSN - 0168-7948

REDACTIE

BAS ARENS
PETER VAN DEN BERG
MARTIN DE JONGE
ARJEN KOK
MONIEK LÖFFLER
IKE SPAN

HOOFDREDACTEUR

JOOS VERSFELT

VORMGEVING

RENÉ LENNAERTS, AMSTERDAM

PRE-PRESS EN DRUK

HOOIBERG SALLAND, DEVENTER

REDACTIE-ADRES

DUIN, POSTBUS 664
2300 AR LEIDEN
TEL. 071-5160490
FAX. 071-5160499
E-MAIL: STICHTING@DUINBEHOUD.NL
WWW.DUINBEHOUD.NL

BEZOEKADRES

STATIONSWEG 12, LEIDEN

LOSSE NUMMERS

€ 6,= (THEMANUMMERS € 7,=)

DONATEURSCHAP

BESCHERMHEER/VROUWE VANAF € 50,=
65+ € 14,=
PARTICULIEREN € 18,=
INSTELLINGEN € 31,=

BETALINGEN

GIRO 40 162 98 TEN NAME VAN
STICHTING DUINBEHOUD TE LEIDEN

ADVERTENTIES

REDACTIE DUIN
TEL. 071-5160495
E-MAIL: REDACTIE@DUINBEHOUD.NL

© STICHTING DUINBEHOUD

*Bij de voorkant:
Kustuitbreiding bij de Zwakke Schakel
van Noordwijk biedt ruimte voor
nieuwe natuur en pioniers zoals de
blauwe zeedistel
(foto: Joost Bouwmeester).*

*Dit tijdschrift wordt gedrukt op
cyclus-papier (100% recycling).*

- 3 DUINHERSTEL ALS MISSIE**
KEES VERTEGAAL
- 6 VAN ZWAKKE SCHAKELS NAAR STERKE NATUUR**
CINDY BUTLER & ARNOUD VAN DER MEULEN
- 9 RECENSIES**
- 10 NATUURHERSTEL IN HET WESTELIJK
TUINBOUWGEBIED**
PIET KELDER
- 12 HET BOTGAT, GRIJZE DUINEN MET
KONIJNEN EN TAPUITEN BIJ DE VLEET**
FRANS BUISSINK
- 14 PLAN WATERDUNEN**
GERT-JAN BUTH
- 16 HERSTELPLAN 'NATUURLIJKER HOLLANDS DUIN'**
MARION BILIUS & TIM FRANSEN
- 19 DUINBEHOUD IN ACTIE**
- 20 DUINLEVEN**
Kamperfoelie
PETER VAN DEN BERG

Stichting Duinbehoud is blij dat u ons steunt als donateur. Door uw bijdrage kunnen wij ons inzetten voor de bescherming en herstel van de duinen. Om u van informatie te voorzien, ontvangt iedere donateur gratis het tijdschrift DUIN.

De stichting heeft op dit moment te maken met een bedrijfsverandering en een vermindering van het aantal medewerkers. We hebben besloten voorrang te geven aan het actie- en projectwerk en de productie van het tijdschrift DUIN uit te stellen tot oktober. We hopen dat we u een plezier doen met deze kleurige samenvoeging van de nummers 1 en 2: DUIN 1 / 2.

*Wilt u **donateur** worden van Stichting Duinbehoud en gratis het tijdschrift DUIN ontvangen? Bel dan tijdens kantooruren naar 071-5160490 of e-mail naar: secretariaat@duinbehoud.nl*

***Opzeggingen** vóór 1 november van het lopende jaar schriftelijk of per e-mail (secretariaat@duinbehoud.nl) indienen. Als na 1 november van het lopende jaar wordt opgezegd, loopt uw donateurschap tot en met 31 december van het volgende jaar.*

Kamperfoelie

Herfst, bessentijd. Ook de kamperfoelie doet mee. Zijn helderrode, glanzende bessen steken goed af tegen zijn glanzendgroene blaadjes. Dat is ook de bedoeling, want zo vinden diverse vogels de bessen gemakkelijk. Voor mensen zijn de bessen giftig. Ze zitten met vele aaneengekleefd, zodat het bijna een verzamelvrucht is (vele kleine vruchtjes aaneen, zoals een braam).

Maar ook in de herfst bloeit de kamperfoelie nog/weer. Juist 's avonds en 's nachts geeft zijn bloem de meeste geur af. De bloemen zijn bijna wit en vallen in de schemering goed op. Zo lokt de bloem nachtvlinders. De lange bloembuis verradt ook dat insecten met de langste zuigtong de meeste nectar zullen weten te peuren: pijlstaarten. Deze nachtvlinders hangen als kolibries voor de bloem. Ook uilvlindertjes weten nectar te bemachtigen. Bij gebrek aan deze vlinders blijken hommels op de een of andere manier toch ook voor bevruchting te kunnen zorgen.

Kamperfoelie is een slingerplant, al kan die in de duinen gewoon horizontaal groeien. Altijd draait hij rechtsom. Ook bijvoorbeeld hop en zwaluwtong slingeren rechtsom. Haagwinde doet het linksom. Zaai je de kamperfoelie op het zuidelijk halfrond, dan draait hij nog steeds rechtsom, nu dus tegen de zon in. De rechtsdraaiendheid is dus op de een of andere manier aangeboren, een gevolg van eigenschappen op moleculair niveau. De kamperfoeliespiraal is op halfgewurgde bomen soms goed zichtbaar. Hun stam kan niet gemakkelijk dikker worden.

De naam kamperfoelie bestaat uit twee delen: foelie betekent blad, dat is duidelijk. Maar die heeft niets met Kampen te maken. Oorspronkelijk was de naam caprifolium, wat geitenblad betekent. Ook de naam kampernoelie of kampernoelje heeft niets met Kampen van doen. De grondvorm is iets als campaniolus, wat 'vlak land' betekent. Kampernoelje is de oude naam van de champignon, of breder, van een eetbare paddenstoel. Smaakt heerlijk met wat Kamper uitjes erbij.

PETER VAN DEN BERG

